

Sygn. akt II CSK 601/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa S. A.
przeciwko F. "I. [...]" z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód S. A. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 grudnia 2013 r. oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 25 kwietnia 2013 r., którym oddalono powództwo o zapłatę kwoty 6.687.000 zł przeciwko Fundacji „I. [...]” z siedzibą w P..

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący nie wskazał, na której z przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania. W uzasadnieniu powód ograniczył się do wskazania, że zachodzi konieczność rozważenia przez Sąd Najwyższy czy nie

doszło do naruszenia szeregu oznaczonych przepisów prawa materialnego oraz procesowego, sugerując, że co najmniej dokonano ich niewłaściwej wykładni. Stwierdził także, że „prawidłowa analiza materiału zgromadzonego w sprawie powinna doprowadzić sąd drugiej instancji do dokładnie odmiennych ustaleń, które poczynił sąd pierwszej instancji”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego powołanie się na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). W oczywisty sposób uzasadnienie omawianej przyczyny kasacyjnej nie odpowiada tym wymogom.

Natomiast oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia

10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu przedstawione przez skarżącego uzasadnienie powołanej przyczyny, odwołujące się w istocie jedynie do subiektywnego przekonania o wystąpieniu naruszeń w zakresie procedowania i orzekania. Niewystarczające jest powołanie się na przepisy równolegle powołane w podstawach skargi kasacyjnej. Wynikający z art. 398⁴ § 1 k.p.c. konstrukcyjny wymóg wyodrębnienia w skardze podstaw kasacyjnych oraz uregulowane w art. 398⁴ § 2 k.p.c. samodzielne, autonomiczne wymaganie wskazania i umotywowania przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania są bowiem tak odmienne, oparte na samodzielnych przesłankach i wprowadzone w innym celu, że skutkują koniecznością wyraźnego oddzielenia i uzasadnienia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 13 lutego 2014 r., I CSK 285/13, nie publ.). Wymagań stawianych uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia ogólny zarzut niedokonania oceny całokształtu okoliczności sprawy i związanych z nimi argumentów stron przez Sąd drugiej instancji. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia, a skargi nie można opierać na zarzutach ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Sąd Najwyższy nie dopatrył się również, w ramach działania z urzędu, nieważności postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwzględniając okoliczności sprawy oraz sytuację osobistą, zdrowotną i materialną powoda Sąd Najwyższy na zasadzie

słuszności nie uwzględnił wniosku o zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego (art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).

[l.n]